

ogrskih in bozenskih bojiščih od zmage do zmage . . . In ob navdušenju teh veteranov bivših vojen segrelo se je i srce mladine, da je vskipelo in zavriskalo v lepem veselju nad 60-letnem jubilejom . . .

Zdaj je tudi ta slavnost, ki je bila tako veličastna, kakor jo še ni Avstrija doživel, končala. Sneli so zastave in vse gre zopet mirno po svojih poslih.

* * *

Kaj neki si je misil cesarski starček ob teh slavnostih? Kaj mu je prešimilo misli in dušo, ko je videl praznovanje vseh njegovih narodov, združenih, v čestvu ljubzni do njega? Gotovo so izrazile dobre njegove oči veselje, gotovo so mu tekle solze po lici . . . In spominjal se je nazaj — na čase, ko je z bojnim mečom v dežju krogelj branil habsburško čast. Kdo bi si mislil, da bode 18 letni Franc Jožef premagal vse krvave viharje, ki so hoteli leta 1848 in naslednje čase razdati in razmesariti to državo? Kdo bi si mislil, da bode habsburško žeslo pomirilo razburjene duhove? Za izkušenega, v življenju utrijenega moža bi bilo to velikansko delo. Ali Franc Jožef I. je bil še tako rekoč mladenič, ko je postal cesar. A ta mladenič, s katerim so se hoteli nasprotniki igrati, pokazal je železno naturo, železno pest, nevplljivo voljo, s katero je odstranil vsa nasprotja in dal državi in z državo Evropi mir, zaželenjeni, potrebeni mir . . . To je, kar mora napraviti cesarju največ ponosa in največ veselja. On je zaščita miru, on je z svojo železno roko uresničil evropsko ravnotežje, on je bil tisti, ki je branil nasprotnike do spopada in varoval mirni razvoj narodov. Ako bi dobil Franc Jožef po svoji smrti priimek, reči bi se mu moral: Franc Jožef I. zaščitnik miru . . .

* * *

Cesarjeve misli, — kdo ve, kakšne so? Upalo se je, da bode preteklo to jubilejsko lelo brez večjih notranjih bojev. Upalo se je, da bodo dejvi vsi narodi in vse stranke v tem edini, da se cesarskega jubilarja ne sme žaliti in žalostiti. To upanje se ni uresničilo. Panslavistične in iridentovske stranke so preprečile tako praznovanje. Z viharjem, z nasilstvi so motile slavnost in s tem dokazale, da nimajo več srca ne za domovino ne za cesarja. Dogodki v Ljubljani in Pragi so nam dokaz, da panslavisti nimajo družega cilja nego razbiti Avstrijo. In revolverski strelji laških študentov so znamenje, da proti avstrijska irredenta še živi, da ne miruje, da komaj čaka, pokazati svoje hrepeneje . . .

Cesarjeve misli, — menimo, da so ednake našim mislim! Treba bode združiti vse resnično avstrijske moči, združiti moči vseh tistih, ki smatrajo Avstrijo za potrebo cele Evrope in za zagotovilo svetovnega miru. Treba bode pomesti z ustaši, skritimi in odkritimi. Le z silo, le s krepkim delom, le z močjo in brezobzirnostjo ostalo bode geslo: Austria erit in orbe ultima! Gorje zunanjemu sovražniku, ako se Avstrija ubrani notranjega sovražnika!

Cesar je storil več kot svojo dolžnost. To zagotovilo mu lahko olajša težko breme njegove krone. Zato še enkrat: Čast Francu Jožefu I . . .

En koledar zastonj dobi vsakdo, kdor jih vzame deset. Naši prijatelji se naj torej zbirajo in naj skupno koledarje naročijo. Cena 1 koledarja 60 vin., s poštino 70 vin. R a z š i r j a j t e naš edini kmetsko-napredni koledar!

Dopisi.

Sv. Barbara v Halozah. Plod liberalcev in prvaških listov se je že večkrat tukaj žalostno obnesel, namreč na ta način, da napadajo miroljubne osebe brez vsakega vzroka. Kakor se je tudi že večkrat pripetilo, da so šli ničvredni fantalini z noži in kamenjem v noči nad posamezne hiše. Tudi moramo omeniti iz Gradišč, tistega Franc Emeršiča in njegovega kolega takozvanega Šuma. Ta dva niti ne vesta, da se je tudi za njiju postava dana, da se ne smeta hvaliti z nevarno grožnjo proti drugim osebam. Na vsak

način bode za vaj bojše, ako sta mirna, drugače se vama pokaže pot k sodniji. Tudi ne nosita samokresa okoli, ker nimata orožnega lista. Raje gledita na to, da ne bosta vedno pijnata okoli hodila, ravno tako, kakor mačkini oddledek v marcu. Tudi po sobotah in nedeljah večerata pa ne nadlegujata poštenih naprednih ljudi, tudi ne zabavljata preveč z kletvico; ali ne slišita nikoli božje besede, da sta tako razdivjana? To imata vse od tega, ker narodnjaške liste čitata. Kaj tacega se tudi zdaj godi, kakor nekdaj v srednjem veku. Tudi vprašamo tebe, Emeršič, iz katerega vzroka napadaš pri vsaki priliki našega sodelovalca gospoda Podhostnika, knjigoveza? Mislimo, da ni nikomur nič žalega storil, tako tudi Tebi ni. Kar pa se tiče njegove nošnje, pa mu nihče nima kaj za goroviti. Sicer je najboljše, da se vendor enkrat vmiriš in opustiš prvaške liste. Slavna orožniška postaja pa naj gleda na to, da se na vsak način temu fantu odvzame samokres.

Šuk, Šuma, spominjajta se,
Buč takih v Halozih še je;
Kakor vidva sta oba
Zato ostanta raj doma.

Pet, iz velike peči.

Sromlje. Preljubi „Stajerc“! Že, davno nisem hodil tod, — nisem se mogel k tebi oglašiti. Ljubi „Stajerc“! Prilike so me pripeljale na Sromlje in Zdole, pa sem se ponudil malo pri dobrem Srameljskem „paši“ ter pri Zdolskem „Suliman“ Kozobrad-paši. 1. februarja dobili so Sromljan pošto, ter dobrega in prijaznega ekspeditorja gosp. Koraglje. Pa nevošljivosti! Naš paša pač ne more trpeti človeka, ki bi bil za blagor in prid ljudem. Vtepel si je v svojo glavo, da bo on sam pošto upravljal. Pa kaj bo sirota, ki še ne razume toliko nemški, ako bi mu rekel za marko po nemški, gledal bi ga kakor bik nova vrata. To bo lep upravitelj! Pa tudi pri občinskih rečeh imava nekaj za goroviti. Kje se tisti denarji, ki pridejo v ubožno kaso? Ja pa bi kdo rekel, da je vse v redu, ker so zato odborniki. Res so! Pa kakšni?! 15 jih je takšnih, ki ne vejo kako je številka 1 prav obrnjena. In drugi Fajmošter, učitelj in trgovec! Da bi se padisa brigal za zboljšanje potov in drugih stvari, o tem še misliti ni. Torej sromelški volilci dobro pomislite, koga boste volili drugo leto! Spomlad bodo tudi volitve na Zdolah. Tedaj pa le Ti kozobrad-paša povabi župane in botre svoje, da boste godlo in goleš polivali po tistih, ki Te niso hoteli voliti.

Eno pesem čem zapeti,
Očitno vsem na glas;
In nekaj v misel vzeti,
Kak' je sedanji čas.

Kak' se župani nosijo
Po Pohanc' godlo trosijo.
Kak grdo je to slišati,
Kaj tac'ga od ljudi . . .

Kaj pa Ti Cvenkovič? Ali si še živ? Dolgo se nisva videla! Veš, vprašal bi Te, kako je s tisto prisego, ko si prisegel na nekovi program „Piskro-zvez“? Ja dragi moj zvezec Cvenkovič, veš to je pač sramota, ko Ti imaš prisego za take privatne stvari. Zdaj pa ostani zdrav, drugi krat več. Imam že štupo za Te zmleto. — Tudi Vas, dragi „Stajerc“ bralci, pozdravlja Dobroznan Kajtebmari.

* * *

Pliberk. Kar je v Pliberku sv. Uršula, Ivan Hornbek, postala je kaplanija zbirališče vseh devic. Lepo je videti, kako tiho se te ponizne ovčice ena za drugo muzajo skoz kaplaniska vrata. V nedeljah je kaplanija natlačena starih in mladih babur. „Gospud“ te babje armade pa posebno rad občuje s šiviljam iz Ljebuč, katere nikoli ne manjkajo pri babjemu sestanku v kaplaniji. Ne vem ali „gospodu“ hlače merijo, ali se gospod od njih šivati učijo.

Sv. Jakob v Rožu. Predragi „Stajerc“, poročati ti moram še nekaj od našega sv. Jakoba. Hvala Bogu, obiskovalcev smo imeli letos veliko. Najprve nas je obiskala toča. Drugič je bila velikanska suša. Tretjič je prišla slana, četrči pa nuna. Petič je prikorakal usmiljeni brat, šestič je prišel kapucin. Sedmič pa sta prišla mežnar in nevsmiljeni Ražun. Ta je dejal: Daj, kar še

imaš! Dobili nismo drugega nego korozo in krompir. Ali — daj, kar imaš! Stari pregovor pravi: Sita vrana lačni nič ne veruje . . . Tako se dela s kmetom, da se potem ta lahko drži zapovedi posta, ker nima nič več! — Še nekaj, dragi „Stajerc“, moram ponoviti od našega Sv. Jakoba. Mi se tega leta veselimo. Dobil sem mnogo naročnikov od tistega časa, ko je župnik Ražun „Stajerc“ po krievem na prižnici dolžil, da je slavostna vrata podrl. Ali tega ni bil „Stajerc“ kriv, temveč le „S. Mirovc“ in prepirovci. Zdaj pa „Stajerc“ vse časti in ga vsak rad bere, posebno tudi ženske. Oh, Ražun, kaj težko bodeš odvezo dajal, ko pride adventna spoved . . .

Opozovaleci.

Iz Jesenice. Na Kranjskem osebito v Ljubljani izhaja neka farška cunja „Naša Moč“ katere glavni dopisovalci so jeseniški farji. V tej cunji, katera se večinoma porablja na straniščih, napada vsaki petek tovarniške uradnike iz Jesenice. St. 52 z dne 27. novembra t. l. beresh v tej cunji: „Povdaramo pa, da z gospodom Rucom še ni odšlo vse s Save. Še poznamo uradnike, ki v zapečatenih zavitkih pošljajo raznim osebam 20 kronske bankovce in razna v svoj prilog prijetna navodila. Seveda, seveda, bogato razkošno življenje, pogosto obiskovanje po raznih krajih tolerančne hiše in preveč občevanje z zloglasnimi osebami, to našo tovarniško gospodo veliko stane!“ — Tako pišejo naši farji na Jesenicah. Kurbe, vlačuge, nečistnice jim gredo po glavi in na Kristusove besede so pozabili? — Vidi se kako je propala ta soderga v črnih kuhinj. Gotovo ima fajmošter Zubukovec špione po raznih krajih v tolerančnih hišah, a ti špioni zamenjanjo z farji nas! Pogostoma se je bralo v „Slovenskemu Narodu“ kako pridno so farji obiskovali tolerančno hišo v Ljubljani štv. 13. Še ni tega dolgo ko se je moral neki kranjski far pred dopisovalcem teh vrstic skriti za duzi v temni gostilničarski sobi v Rožnih ulicah, ko je bil zasačen da je z oženjeno mlado gospo svinjarje vganjal! — Še ni dolgo, ko je na Gorjenjskem blizu Begunj vganjal neki far svinjarje! Ali misli fajmošter Zubukovec, da bodemo mi na njegova napade v časopisih molčali? Danes povemo škofu Antonu Bonaventuri, da ja naj kmalo odrine z fajmoštem Zubukovcem iz Jesenice, ako ne, si naj posledice sam pripše! Fajmošter Zubukovcu pa mi povemo, da uradniki nismo nikoli prisegli farjem pokorni biti, mi smo svobodni tovarniški uslužbenci! Nadalje prihodnji! Delavci agitirajte za „Sajerca“ in zahtevajte v vsaki gostilni ta list“.

Koledar je izšel in stane s poštino vred

samo 70 vin.

V vsaki hiši naj bode naš koledar, ki ima dovolj kratkočasne, zabavne in podučne vsebine.

Novice.

Torej — sprava! Brez šale, slovenski politiki so se hvala Bogu zopet združili. Iz Dunaja poročajo, da bodo prvaško-liberalni in prvaško-klerikalni poslanci odslej skupno nastopali. Torej — sprava! Vse razlike so odstranjene, vsa nasprotja pokopana, vse sovraštvo je izginilo. V bratovski ljubezni poljubuje Roblek roko kaplana dr. Korošca, ljubljanski „Zane iz Iblane“ Hribar leži na srcu dr. Sustersiča, katerega je tolifikat imenoval dr. Žlindra, hravški popi se bratijo z slovenskimi liberaloni in celo dr. Ploj, hofrat in bogve kaj še vse, sme sedeti poleg teh gospodov . . . Hahaha! Svoj čas so klerikalni listi z največjo nesramnostjo napadali hofrata Ploja; ja, stikali so celo po njegovem družinskom življenju in mu oponašali osebne grehe. Svoj čas je bilo to, — lang, lang ist's her! Svoj čas sta izjavila Roblek in Ježovnik, da bodeta kot poslanca varovala svojo neodvisnost od prvaškega klerikalizma. Svoj čas so bili vsi — „neodvisni“ in „kmetski“ in vrag vedi kaj še vse. Ali zdaj pokriva plašč „sprave“ vse te junake. Eden družge so imenovali lažnika, — zdaj pa so zopet prijatelji. Eden drugemu so očitali sleparijo,